

รายงานฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการ การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญ
ภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอнопพิต้า
จังหวัดนครศรีธรรมราช

Development of eco – adventure tourism management
The community participation process in Nopphitam district,
Nakhon Si Thammarat province

โดย

นายตรีฤกษ์ เพชรมนต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ โสมปาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร หมั่นหัสถ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา การะกรณ์

นางสาวปาริฉัตร ศรีหะรัญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บำรุง ศรีนวลปาน

นายโสภณ ชุมทองโต

นายจรู ถิ่นพระบาท

กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563

สทว. 04/2562

รายงานฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการ การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญ
ภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอнопิตำ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

Development of eco – adventure tourism management
The community participation process in Nopphitam district,
Nakhon Si Thammarat province

โดย

นายตรีฤกษ์ เพชรมนต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ โสมปาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร หมั่นหัสดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา การะกรณ์

นางสาวปาริฉัตร ศรีหะรัญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บำรุง ศรีนวลปาน

นายโสภณ ชุมทองโต

นายจรู ถิ่นพระบาท

กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดี ต้องขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอนบพิตำ ได้แก่ ผู้นำชุมชนและสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรผสมผสาน กลุ่มล่องแก่งบ่อน้ำร้อน อำเภอนบพิตำ องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง พัฒนาชุมชน อุทยานแห่งชาติเขานัน อุทยานแห่งชาติเขาหลวง และหน่วยงานต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณคณะผู้วิจัยที่ช่วยกัน ร่วมกันทำงานจนบรรลุเป้าหมาย นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่ร่วมงานในพื้นที่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้นล้วนถือเป็นส่วนสำคัญที่ได้ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย โดยชุมชนที่จะสามารถสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชนลดความเหลื่อมล้ำ และยั่งยืนต่อไปในอนาคต

บทสรุปผู้บริหาร

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภออบพิดำ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการดำเนินการวิจัยในพื้นที่อำเภออบพิดำ ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ จากการที่ทีมวิจัยได้สำรวจข้อมูลพบว่า การท่องเที่ยวในพื้นที่มีหลากหลายรูปแบบ เช่นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น แต่สิ่งที่มีศักยภาพสอดคล้องกับบริบทของการท่องเที่ยวในชุมชน และมีแนวโน้มเติบโตได้ คือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (Eco - Adventure Tourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบพิเศษที่มุ่งเข้าไปที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อ สามารถสร้างผลกระทบต่อรายได้ในชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

ถึงแม้ในชุมชนจะมีกลุ่มการท่องเที่ยวที่นำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวอยู่บ้าง แต่ก็พบว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังขาดกระบวนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถสร้างรายได้ต่อเนื่องได้ ขาดความยั่งยืนจึงเป็นที่มาของการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภออบพิดำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่จะศึกษาสถานการณ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวในพื้นที่ การจัดทำและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม รวมไปถึงการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการจัดการความปลอดภัย การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการการตลาด เป็นต้น เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพิ่มรายได้และกระจายรายได้ลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่าการท่องเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในพื้นที่ มีกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ในส่วนของของกิจกรรมหรือแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ได้แก่ การล่องแก่งคลองกลาย การเดินสำรวจเส้นทางธรรมชาติ น้ำตกกรุงชิง ถ้ำหงส์ ทะเลหมอกเขาจังโหลน ทะเลหมอกยอดเขาเหลี่ยม ในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวที่พื้นที่ต้องการสร้างการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยขึ้นมาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวของอำเภอ ได้แก่การสำรวจเส้นทางธรรมชาติป่าประะ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ การท่องเที่ยวแบบเข้มข้น (Hard Adventure) ที่มองหาการท่องเที่ยวที่ทำหาย ยากลำบาก เน้นการผจญภัย และนักท่องเที่ยวแบบกึ่งผจญภัย (Soft Adventure) ที่ต้องการเข้ามาสัมผัสการท่องเที่ยวแบบผจญภัยแต่ยังคงต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก จากการวิจัยพบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันหลายด้านเช่น การใช้ถ่าย การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก จิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม การคำนึงถึงความปลอดภัย รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ

หลังจากศึกษาสถานการณ์ทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในพื้นที่แล้ว ก็ดำเนินการพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมและนำไปประเมินมาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือแนวทางการทำการตลาดของกลุ่มท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งผลการประเมินพบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับกิจกรรมที่ชุมชนเสนอแก่นักท่องเที่ยว และมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าประะซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ทางพื้นที่ต้องการยกระดับเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำอำเภอ ประกอบกับกิจกรรมประจำปี ในการประเมินอยู่ที่ระดับดี สามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงต่อไปได้

ในส่วนสุดท้ายจะเป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้ได้แนวทางการจัดการที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบท ทั้งในส่วนของจัดการทั่วไป การจัดการความปลอดภัย การจัดการขยะ การจัดการทางการตลาด และการจัดการด้านอื่น ๆ ทำให้ชุมชนสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ได้ และถือว่าเป็นการสร้างฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในอำเภออบพิดำ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถต่อยอดทางการตลาดได้ และนำมาสู่การจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการต่อยอดกิจกรรมโดยทางอำเภออบพิดำ อุทยานแห่งชาติฯ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้พัฒนากิจกรรมเดิน-วิ่ง ป่าประเพณีสนสี (ป่าประดิ่งใหญ่ที่สุดในโลก) บรรจุในปฏิทินการท่องเที่ยวเป็น 1 ใน 2 กิจกรรมหลักของอำเภออบพิดำที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนการท่องเที่ยวปี พ.ศ.2563 โดยกิจกรรมดังกล่าวพัฒนามาจาก กิจกรรมเดิน-วิ่งพิชิตป่าประ ซึ่งเป็กิจกรรมที่เปิดแหล่งท่องเที่ยวในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2562 ที่ได้รับการตอบรับจากคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวจากภายนอกเป็นอย่างดี

ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในพื้นที่อำเภออบพิดำจะเริ่มมีความชัดเจนในรูปแบบการดำเนินกิจกรรม แต่ก็ยังคงต้องมีการพัฒนา สร้างจิตสำนึกร่วมไปกับการดำเนินงานทางด้านธุรกิจเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่อไป

Executive Summary

This research Development of Ecotourism and Adventure Tourism Management Guidelines by community participation in Noppitam District, Nakhon Si Thammarat province. Is a research conducted in the area of Noppitam District which is considered an area with abundant natural resources the research team surveyed found that tourism in the area has many forms. Such as agricultural tourism Cultural Tourism Ecotourism etc. But what has the potential to be consistent with the context of tourism in the community. And has a tendency to grow is eco-adventure tourism, which is a special type of tourism aimed at tourists with purchasing power can create tangible effects on the income of the community.

Although the community has tourism groups that offer such tourism forms but found that community tourism still lacks effective management processes Causing unable to generate continuous revenue lack of sustainability .Therefore is the source of research, Development of Ecotourism and Adventure Tourism Management Guidelines by community participation in Noppitam District, Nakhon Si Thammarat province.To study the situation of the said tourism management in the area Establishing and assessing the potential of ecotourism and adventure destinations through the participation process including the development of management guidelines in various fields such as security management environmental management marketing management, etc. to enhance tourism by communities. Increase income and distribute income, reduce inequality in the area.

The results of the research revealed that ecotourism and adventure tourism in the area There are many activities and tourist attractions. In terms of activities or tourist spots that are popular including Khlong Klai rafting, Nature trail survey, Krung Ching Waterfall, Hong Cave, Talay Mok Jung Loan Mountain, Talay Mok Yod Liem Mountain. As for the tourist attractions that the area wants to create ecotourism and adventures, it is a tourism activity of the district. Including the survey of the natural forest paths Visitors can be divided into 2 types which are Hard Adventure that is looking for travel that is challenging, difficult, emphasizing adventure. And Soft Adventure tourists who want to come to experience the adventure tourism but still need the facilities. The research found that the needs of tourists are different in many ways, such as spending, using facilities. Environmental awareness Safety considerations including tourist spots of interest.

After studying the situation of ecotourism and adventure management in the area proceeded to develop standards for ecotourism and adventure tourism standards by the

participation process and the evaluation of standards to be used as a guideline for marketing activities or tourism groups in the community. Which the evaluation found that most tourist sites are at very good levels. Consistent with the activities that the community offers to tourists And there is a study route of Pa Pra nature which is a new tourist attraction that the area wants to upgrade to be a district tourist attraction Combined with annual activities In the assessment is at a good level Can use the information for further improvement.

In the last part, it is the development of management guidelines through the process of community participation. Resulting in appropriate management approach that is consistent with the context both in general management safety management, waste management, marketing management and other management methods, allowing the community to apply this approach and is considered to be a base for ecotourism and adventure tourism in Noppitam District , Nakhon Si Thammarat Province able to further expand the market and contribute to sustainable tourism management in the area.

This research has been extended to the activities by Noppitam National park and other relevant departments have developed walking-running activities color changing forest (The largest forest in the world) is included in the tourism calendar as one of the 2 main activities of the district, which is used as a driving mechanism for tourism in the year 2020, which has been developed from Walking-running activities to conquer the forest Which is an activity that opened a tourist attraction in August 2019 which was well received by local people and tourists from outside.

Although ecotourism and adventure tourism in the district of Noppitam has started to be clear in the form of activities but still need to be developed create awareness together with business operations to ensure the sustainability of tourist attractions and tourism in the area.

บทคัดย่อ

Project Code : สกว. 04/2562

(รหัสโครงการ)

Project Title : การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย

(ชื่อโครงการ) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช

Investigator :	นายตรีฤกษ์ เพชรมนต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
(ชื่อนักวิจัย)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ โสมปาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร หมื่นหัสดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา การกระรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
	นางสาวปาริฉัตร ศรีหะรัญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บำรุง ศรีนวลปาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
	นายโสภณ ชุมทองโค	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
	นายจรุ ถิ่นพระบาท	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

E-mail Address : treererk333@gmail.com

Project Period : 1 ปี (มกราคม พ.ศ. 2562 - มกราคม พ.ศ.2563)

(ระยะเวลาโครงการ)

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย ในอำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย ในอำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในอำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยดังนี้การวิจัยตอนที่ 1 ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีหลักสำคัญคือ ผู้ให้ข้อมูลมีความสอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ในงานวิจัยนี้คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน ประชาชน ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง และสัมภาษณ์เชิงลึกนักท่องเที่ยว ในอำเภอหนองบัวลำภู จำนวน 15 คน

การวิจัยตอนที่ 2 ใช้ วิธีการเลือกแบบเจาะจง ประชากรในการวิจัยประกอบด้วยประชากร ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน เจ้าหน้าที่จากอุทยานที่ดำเนินการกิจกรรมการท่องเที่ยว และผู้ให้บริการที่พักในชุมชน

ห้องเที่ยว จำนวน 15 คน ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อร่วมกันสร้างแบบประเมินมาตรฐาน คุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

หลังจากได้แบบประเมิน ทำการประเมิน 2 ส่วนได้แก่ 1) ส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผจญภัยในชุมชน ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ ผู้ให้บริการที่พักในชุมชน จำนวน 15 คน สัมภาษณ์เชิงลึก และ ประเมินให้คะแนนแบบประเมิน 2) ส่วนของนักท่องเที่ยวจากการคำนวณ กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ใช้วิธีการเฉลี่ยแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย 6 แห่ง เก็บแบบสอบถามแหล่งละ 70 ชุด 5 แห่ง และ 50 ชุด 1 แห่ง ได้แก่ เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าประ ห้วยเลข ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่นักท่องเที่ยวยังไม่รู้จักแพร่หลายการวิจัยตอนที่ 3 (ภายหลังจากได้ข้อมูลทั้ง 2 ส่วน) โดยวิธีการเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง กลุ่มส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน เจ้าหน้าที่จากอุทยานที่ดำเนินการกิจกรรมการ ท่องเที่ยว และผู้ให้บริการที่พักที่ดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว กลุ่มละ 7 คน รวมจำนวน 21 คน โดยวิธีการเลือก แบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีการอภิปรายกันในกลุ่ม เพื่อความครบถ้วนของข้อมูลในหลากหลายมิติ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยแบ่งออกเป็น 1) กิจกรรมท่องเที่ยว (กลุ่มนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และการดำเนินกิจกรรม) 2) การบริหารจัดการ (ระบบสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบรักษาความปลอดภัย การจัดเก็บขยะ การตลาด) 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งแต่ละหมวดหมู่ จะแสดงถึงสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงในด้านดังกล่าว ในส่วนของแบบจำลองแนวทางการบริหารจัดการการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถแจกแจงได้ดังนี้ แบบจำลอง แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย จะเริ่มต้นจากการจัดการการตลาดที่จะใช้สื่อ สังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือหลัก โดยใช้กลยุทธ์ Content Marketing ไม่ว่าจะ เป็นภาพถ่ายแหล่งท่องเที่ยว หรือกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเลือกใช้ Content จะสอดคล้องกับการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง นักท่องเที่ยวประเภทที่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก และไม่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนั้นกลุ่มผู้ ให้บริการต้องมีการวางแผน การจัดการการตลาดตั้งแต่เริ่มต้นทำ Content สู่อีสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อนักท่องเที่ยวติดต่อเข้ามา ผู้ให้บริการต้องประเมินประเภทของนักท่องเที่ยว เพื่อที่จะได้นำเสนอแหล่ง ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในประเภทนั้น ๆ และดำเนินการให้ข้อมูลแหล่ง ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก มาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ ก่อนที่จะถึงวันที่นักท่องเที่ยวเข้ามาทำ กิจกรรม ในวันที่นักท่องเที่ยวมาถึงและดำเนินกิจกรรม ผู้ให้บริการจะให้ข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างการดำเนิน กิจกรรม รวมไปถึงการจัดการขยะที่ต้องทำควบคู่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในทุกกิจกรรมในแบบจำลอง แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยชุมชน หรือกลุ่มจะมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุกด้านกับชุมชน และสร้างความตระหนักในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิด การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป และเมื่อทำการทดลองดำเนินการตามแนวทางโดยใช้โปรแกรมการท่องเที่ยวที่กลุ่ม กำหนดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวอายุระหว่าง 15-24 ปีมีจำนวนมากที่สุดที่ 18 คนคิดเป็น

ร้อยละ 90 รองลงมาอายุ 25- 34 และ 35-44 ปีอย่างละ 1 คน โดยคิดเป็นช่วงอายุละร้อยละ 10 อาชีพนักเรียน / นักศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาเป็นพนักงานเอกชน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 35 และ ข้าราชการ/พนักงานวิสาหกิจ จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 15 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา ระดับปริญญาตรีจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 45 และสูงกว่าปริญญาตรี 1 คนคิดเป็นร้อยละ 5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,001 บาท จำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา 10,001 – 20,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวนระดับละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ทั้ง 2 ระดับ ความพึงพอใจด้านความสะดวกและด้านกายภาพ สูงสุดได้แก่ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.22 รองลงมาได้แก่ จำนวนห้องน้ำ/สุขา 3.53 และสถานที่จอดรถ 3.34 ตามลำดับ ความพึงพอใจด้านข้อมูลข่าวสาร สูงสุดได้แก่ ข้อมูลด้านการเดินทาง 4.25 รองลงมาได้แก่ ข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยว 4.00 และ ข้อมูลด้านอาหารและเครื่องดื่ม 3.64 ความพึงพอใจด้านการให้บริการสูงสุดได้แก่ บุคลากรของแหล่งท่องเที่ยว ให้บริการด้วยอัธยาศัยที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ 4.52 รองลงมาได้แก่ ความสะอาด/ความสะดวกสบายของแหล่งท่องเที่ยว 4.11 และ ความสะอาด/ความสะดวกสบายของสถานที่

Keywords : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย , กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ,การบริหารจัดการ